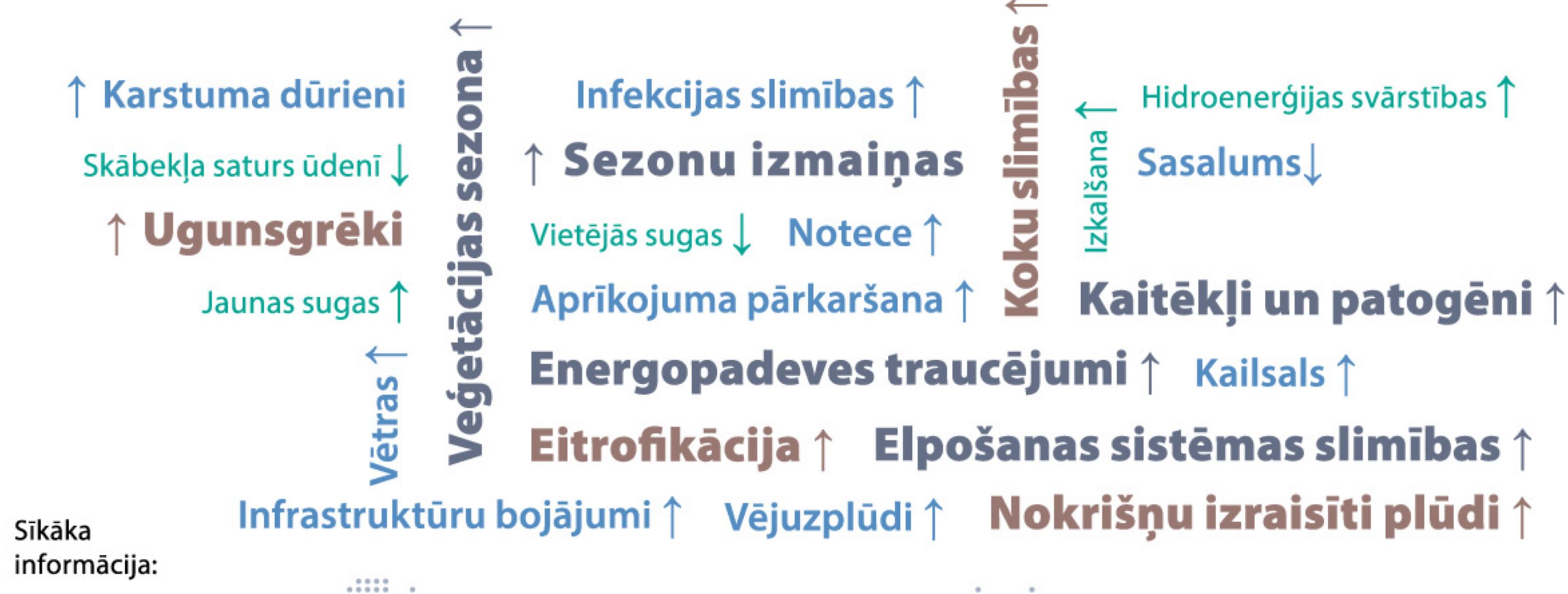

MAINOT SEVI, MAINI PASAULI!

Galvenie klimata pārmaiņu riski Latvijā

Pēdējo 50 gadu laikā vidējā gaisa temperatūra Latvijā ir paaugstinājusies par vairāk nekā 1 °C. Ir samazinājies sala dienu skaits un sniega segas ilgums, palielinājusies nokrišņu intensitāte un daudzums, biežāk novērotas tropiskās naktis, pagarinājusies veģetācijas sezona. Klimata pārmaiņas radījušas riskus gan tautsaimniecībai, gan mājsaimniecībām un cilvēkiem, gan valstij kopumā. Sevišķi būtiski skartas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu, lauksaimniecības un mežsaimniecības, veselības un labklājības, būvniecības un infrastruktūras, civilās aizsardzības un ārkartas palidzības plānošanas jomas.

Sīkāka
informācija:

KĀ LATVIJA VAR PIELĀGOTIES KLIMATA PĀRMAINĀM?

Galvenie pielāgošanās klimata pārmaiņām soļi*

Lai mazinātu klimata pārmaiņu negatīvās ietekmes un izmantotu klimata pārmaiņu radītās iespējas, nepieciešamas savlaicīgas un mērķtiecīgas darbības. Savlaicīga pielāgošanās klimata pārmaiņām var pasargāt materiālās vērtības, ietaupīt naudu vai pat radīt iespējas gūt ieņēmumus, uzlabot dzīves kvalitāti un veselību, kā arī glābt dzīvības.

1

Klimatisko parametru (temperatūras, nokrišņu, plūdu, vēja u.c.) izvērtējums

2

Pret klimatiskajām ietekmēm apdraudētāko sabiedrības grupu, sugu vai ekosistēmu izvērtējums

3

Konkrēto klimatisko risku iestāšanās varbūtības un apjoma izvērtējums

4

Nepieciešamo pielāgošanās pasākumu, lai mazinātu klimata negatīvās ietekmes un vairotu iespējamos ieguvumus, izvēle un īstenošana

5

Pielāgošanās pasākumu analīze: zaudējumu un ieguvumu izvērtējums

6

Pielāgošanās klimata pārmaiņām sistēmas monitorings

* Veicami gan nacionāli, gan reģionāli, gan arī individuāli, katrā situācijā piemērojot atbilstošu detalizācijas pakāpi

KĀ LATVIJA VAR PIELĀGOTIES KLIMATA PĀRMAINĀM?

Pirms ko pērc, izvērtē, vai tiešām tas ir nepieciešams!

Izmanto atkārtoti! Šķiro atkritumus!

Iepērkoties izmanto savu maisiņu!

© Foto: Ilze Prūse

Pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumu piemēri Latvijā

Pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi ir ļoti daudzveidīgi un katrai situācijai individuāli. Taču būtiskākie ir klimata pārmaiņu risku vērā ķemšana visu veida plānošanā, būvniecībā un uzturēšanā, kā arī izglītošanās.

Vecu cilvēku, invalīdu apsekošana

Zaudējumu datu uzkrāšana

Brīdināšanas sistēmas

Dabiskie noēnojumi

Invazīvo sugu populāciju kontrole

Mitrāju uzturēšana

Jūras piekrastes stiprināšana

Būvnormatīvu pārskatīšana

Lietus ūdens savākšana/novadišana

Meža apsaimniekošanas pielāgošana

Kultūraugu dažādošana

Zaļā infrastruktūra pilsētās

Pielāgošanās iekļaušana rīcībpolitikās

Meža ceļu uzturēšana

Energosistēmas pielāgošana

Piemērotu šķirņu izvēle

Meliorācija

Apdrošināšana

Tautsaimniecības nozaru pielāgošana

Izglītošana, informēšana

Kaitēkļu, patogēnu izplatības ierobežošana

Kultūrvēsturisko ainavu vērtību aizsardzība

Ieteikmēto vietējo sugu aizsardzība

Monitorings un prognozēšana

Teritorīālā plānojumu pielāgošana

Nodrošinājums ar dzeramo ūdeni

KĀ LATVIJA VAR PIELĀGOTIES KLIMATA PĀRMAINĀM?

Atceries par klimata pārmaiņu riskiem!

Pielāgošanās klimata pārmaiņām vairumā gadījumā nozīmē nevis jaunus pasākumus, bet gan klimata pārmaiņu (sagaidāmo klimata pārmaiņu, nevis tikai šī briža klimata!) risku vērā ķemšanu mūsu ikdienas lēmumos un rīcībā. Būtiski arī vērot un pielāgoties dabai, ieklausīties brīdinājumos!

Izvēloties
mājvietu

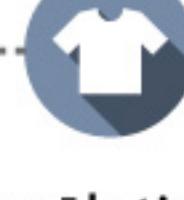
Rūpējoties
par veselību

Apdrošinot

Plānojot brīvā
laika pavadīšanu

Izvēloties
apģērbu

Rūpējoties par
dzīvniekiem

Būvējot un
iekārtojot

Izvēloties un
kopjot augus

Pielāgošanās klimata
pārmaiņām

= klimata pārmaiņu negatīvo
ietekmju mazināšana

+ iespējamo ieguvumu
izmantošana

KĀ LATVIJA VAR PIELĀGOTIES KLIMATA PĀRMAINĀM?